

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

D. Peňázová, D. Prelová

10. 10. 2015, Praha

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

I. Vývoj tlumočnických služeb

1. Kdo tlumočil – trochu z historie

- Kněží, soukromí učitelé v bohatých rodinách
- Ředitelé, učitelé a vychovatelé ústavů pro hluchoněmé
- Rodiče neslyšících dětí – znaková zásoba vytvořená ad hoc, rozuměli ji jen nejbližší příbuzní
- Neslyšící, nedoslýchaví, ohluchlí (vzdělaní, ovládající ČJ či dobře mluvící - pomáhali ostatním)
- Později slyšící děti neslyšících rodičů (CODA)
- Příp. slyšící kolegové v zaměstnání

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

I. Vývoj tlumočnických služeb

2. Kde se tlumočilo

- v okruhu rodiny či známých
- doma - sepisování dopisů nebo jejich vysvětlování
- v institucích, u soudního jednání, na policii
- při sportovních aktivitách, na olympiádě
- ve spolcích, neziskových organizacích
- v zaměstnání

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

II. Současnost

1. Kdo tlumočí

- Větší nabídka tlumočnicků, převážně ne CODA
  - absolventi různých kurzů neziskové organizace, , FF UK většinou speciálně pedagogických oborů na VŠ (MU Brno, UHK a další)
- CODA tlumočníci – v menšině?

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

II. Současnost

2. Kdo poskytuje tlumočnické služby

- CZTN (ASNEP)
- Tichý svět
- ČUN
- SNN v ČR
- ČMJN

.... a další

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

II. Současnost

3. Kdo platí tlumočnické služby

- Komunitní tlumočení – MPSV ze Zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. v platném znění
- Instituce – většinou platí podle příslušnosti
  - Soudy – Ministerstvo spravedlnosti
  - Policie – Ministerstvo vnitra
  - Úřady - převážně z vlastních prostředků
  - Školství – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, dotace (ČR, EU, norské fondy)

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

II. Současnost

4. Pro koho se tlumočí

- Děti, žáci, studenti, rodiče - školství
- Klienti, pacienti – komunitní tlumočení
- Větší skupiny – přednášky, školení
- Rodinní příslušníci
- Osoba blízká...?

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

III. Tlumočení pro osoby blízké

1. Otázka k zamyšlení:

- **Kdo je osoba blízká?**

děti

rodiče, prarodiče

kamarádka / kamarád

manželka / manžel

příteřkyně / přítel

družka/druh

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

III. Tlumočení pro osoby blízké

2. Otázka k zamyšlení:

- **Hranice**
  - Dokážeme je udržet?
  - Je to pro tlumočnicka klient jako každý jiný?
- **Dobrovolnost vs. proplacení**
  - Věc etiky z pohledu sociálního pracovníka
  - Lze to u nás nějak ošetřit?
  - Otázka dostupnosti?

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

III. Tlumočení pro osoby blízké

3. Otázka k zamyšlení:

- **Výhody...?**

- Dobrá znalost situace a podrobných informací (pozadí případu) – zvýhodnění klienta
- Osoba se SP je „na mě zvyklá“ – „rozumíme si beze slov“

- **Nevýhody...?**

- Tlumočnick rozhoduje za klienta – vystupuje z role
- Simultánní tlumočení se mění na konsekutivní, příp. „potom ti to řeknu“
- Nezávislost...? Je „rozumění si beze slov“ výhodou pro dalšího tlumočnicka?

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

III. Tlumočení pro osoby blízké

4. *Otázka k zamyšlení:*

- Za jakých podmínek vám přijde v pořádku, jít tlumočit osobě blízké?
  - ????
- Za jakých podmínek vám to v pořádku nepřijde, je to „zvláštní“ a tlumočení byste v této situaci nepřijali?
  - ????

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

III. Tlumočení pro osoby blízké

Budoucnost

Budeme to řešit?

TLUMOČENÍ PRO OSOBY BLÍZKÉ

DISKUSE

Co ještě nezaznělo...
... nebo chcete, aby to zaznělo nyní 😊

10. 10. 2015, Praha